

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.153/2014/6.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2014. június 17. napján tartott fellebbezési nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

Az emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Kecskeméti Törvényszék 2014. február 6.** napján kihirdetett **1.B.418/2013/13.** számú ítéletét **h e l y b e n h a g y j a** azzal, hogy a vádlottat az első fokú ítélet rendelkező részében írt büntetésekre **ítéltnek** tekinti.

Mellőzi a vádlott személyi adatai közül a fogvatartás helyének megjelölését.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a vádlott által a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [Btk. (2012. évi C. törvény) 160. § (1) bekezdés] és járművezetés ittas állapotban vétségében [Btk. (2012. évi C. törvény) 236. § (1) bekezdés]. Ezért a vádlottal szemben - halmazati büntetésül - 10 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztést, 1 év közúti járművezetéstől eltiltást, valamint 10 év közügyektől eltiltást szabott ki. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által 2012. november 7. napjától 2014. február 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A Kecskeméti Törvényszék Bűnjelnyilvántartásában Bny.I/179/2013. szám alatt bevételezett és nyilvántartott bűnjelek lefoglalásának megszüntetését, és egy részük vádlottnak való kiadását, másik részének megsemmisítését, míg 5 db lemez iratokhoz csatolását rendelte el.

Kötelezte a vádlottat, hogy az eljárás során felmerült, összesen 1.044.941.-Ft bűnügyi

költségből fizessen meg 1.010.651.-Ft-ot külön felhívásra az államnak, míg a fennmaradó 34.290.-Ft bűnügyi költség vonatkozásában megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az első fokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be az ügyész, a vádlott terhére, a szabadságvesztés súlyosítása érdekében, valamint a vádlott és a védő egyezően a kiszabott büntetés enyhítése céljából.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.105/2014/1/II. számú átiratában eljárási szabálysértés miatti részbeni megalapozatlanság okából részbizonyítás felvételét indítványozta. A sértett halálának oka és körülményei vizsgálatánál ugyanis az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek Kecskeméti Intézete részéről **1. sz. szakértő** és **2. sz. szakértő** igazságügyi orvosszakértők jártak el és készítettek együttes szakvéleményt, melyet követően a kiegészítő igazságügyi orvosszakértői véleményeket kizárólag **1. sz. szakértő** szakértő írta alá.

Ezért indítványozta **1. sz. szakértő** igazságügyi szakértő kiegészítő szakvéleményeinek **2. sz. szakértő** igazságügyi szakértő részére történő megküldését, és annak tartalmára való nyilatkoztatását arról, hogy az azokban véleményezettekkel egyetért-e. Bejelentette, hogy érdemi indítványát ezen bizonyítás eredményétől függően a tárgyaláson terjeszti elő.

A felvett bizonyítást követően, a büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezést fenntartva, az első fokú ítélet megváltoztatását és a vádlott büntetésének súlyosítását indítványozta, eljárási szabálysértésekre, az első fokú ítélet indokolásának a vádlott egyenes ölési szándékára vonatkozó részének és a jogszabályi hivatkozásoknak a módosítására vonatkozó észrevételei mellett.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket nem találta alaposnak, a főügyészi észrevételeket osztotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletét, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálva megállapította, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás megállapításánál a kizárólag **1. sz. szakértő** szakértő által aláírt kiegészítő igazságügyi orvosszakértői véleményeket bizonyítékként értékelte.

A Be. 101. § (2) bekezdése szerint a halál oka és körülményei, valamint az elmeállapot vizsgálatánál két szakértőt kell alkalmazni.

A sértett sérüléseire, halálának okára és körülményeire az eljárás során a két orvosszakértő együttes szakvéleményt terjesztett elő (nyom. iratok I. kötet 238-242. oldal). Ezt követően kiegészítő igazságügyi orvosszakértői vélemények (nyom. iratok I. kötet 245-248. oldal, 250-252. oldal) készültek, amiket kizárólag **1. sz. szakértő** orvosszakértő írt alá.

Mivel ugyanazon kérdésben a két igazságügyi orvosszakértő együttes szakvéleménye indokolt, csupán az egyik szakértő által aláírt szakértői vélemény bizonyítékként értékelésével eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, és ítélete ezért részben megalapozatlanná vált.

A részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a Be. 353. § (1) és (2) bekezdései alapján elrendelt bizonyítás keretében az ítéletábra felhívta a kiegészítő orvosszakértői vélemények egyidejű megküldésével **2. sz szakértő** igazságügyi orvosszakértőt, hogy nyilatkozzon, a kiegészítő szakvéleményekkel egyetért-e, amennyiben nem, úgy eltérő álláspontját fejtse ki. A feltett kérdésre a szakértő írásban akként nyilatkozott, hogy a kiegészítő szakértői véleményekben foglaltakkal egyetért. Álláspontját a másodfokú tárgyaláson a bíróság ismertette.

Ugyancsak eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a 2014. január 30. napján tartott tárgyaláson I. sz., az 1. és 2. számú, II. sz. és III. sz. tanúkat úgy figyelmeztette a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ún. relatív mentességi jogukra, hogy nem merült fel arra utaló körülmény, hogy a tanú magát, vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná.

A Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja alapján a tanúvallomást megtagadhatja az, aki magát, vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az ezzel kapcsolatos kérdésben.

A tanút mindig a konkrét jogairól kell tájékoztatni, és figyelmeztetni ugyanígy a kötelezettségeire. Mivel a nevezett tanúk nem éltek mentességi jogukkal, ezért ezen eljárási szabálysértésre az ítéletábra kizárólag utalt.

Az ítéletábra az iratok egybehangzó adataira, valamint a vádlott másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatára figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A vádlott házastársa jelenleg virágbolti eladó, melyből származó havi jövedelme kb. 55.-60.000.-Ft. A (típus megjelölése) típusú személygépkocsi értéke kb.100-150.000.-Ft.

A vádlott B kategóriára érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik.

A vádlott napközben 2 db Frontin tablettát szedett be (nyom. iratok 1009. oldalán lévő gyanúsítottai vallomás).

Az első fokú ítélet 5. oldal 2. bekezdés utolsó mondatát azzal egészíti ki, hogy a szúrás visszakézből történt.

Az 5. oldal 4. bekezdés negyedik sorából mellőzi azt, hogy a vádlott a kést elmosta. Ezen helyesbítés azért vált szükségessé, mert a vádlott házastársa, (házastárs neve) a nyomozás során tett vallomást ezen körülményre, más erre utaló adat nem áll rendelkezésre. A tanú az első fokú bírósági tárgyaláson, mint a vádlott közeli hozzátartozója élt a mentességi jogával, így korábbi vallomása sem vehető figyelembe bizonyítékként.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, azt a fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel az ítélőtábla ítélezésének alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a vádlott bűnösségének megállapítása és cselekményeinek minősítése törvényes. Az első fokú ítélet jogi indokolása is túlnyomórészt helytálló.

Ami az ölési cselekményre vonatkozó szándék egyenes, vagy eshetőleges jellegét illeti, osztotta az ítélőtábla a főügyészi és védői álláspontot. Az elkövetés helyszínét ugyanis az eset összes körülményei között nem lehet figyelmen kívül hagyni. A személygépkocsiban, a vezető ülésen helyet foglaló vádlott a mellette lévő anyósülésen ülő sértettet egy ízben, legalább közepes erővel, dinamikus mozdulattal, visszakézből mellbe szúrta. Ilyen körülmények között kevésbé irányítható a mozdulat. A kialakult bírói gyakorlat szerint az önhibából eredő szeszestől befolyásolt állapotban élet elleni bűncselekményt elkövető terhelt esetén kizárólag a tárgyi oldal vizsgálata alapján lehet állást foglalni az egyenes, vagy eshetőleges szándék kérdésében (BH 1992.734). A tárgyi oldal szempontjából jellemző körülményeket értékelve az eredményhez fűződő pszichikus viszony tekintetében csak az az okszerű következtetés vonható le, hogy a vádlott tudata az elkövetési magatartás kifejtésekor átfogta a halálos eredmény bekövetkeztének a lehetőségét, azonban azt kifejezetten nem kívánta. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor olyan következtetésre jutott, hogy a vádlottat egyenes ölési szándék vezette a szúrás leadásakor. A helyes jogi következtetés szerint az eredményhez fűződő pszichikus viszony az eshetőleges ölési szándéokra jellemző sajátosságokkal rendelkezik. Ennyiben tehát az ítélőtábla eltért az elsőfokú bíróság álláspontjától a cselekmény jogi megítélése kapcsán.

Az elsőfokú bíróság által számba vett bűnösségi körülmények annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy további enyhítő körülmény az eshetőleges ölési szándék, míg további súlyosító körülmény az élet elleni cselekmények elszaporodottsága.

A vádlottal szemben a terhére megállapított bűncselekményekért kiszabható törvényi halmazati büntetési tételkeret 5 évtől 17 évet el nem érő szabadságvesztés, az irányadó büntetési tétel középmértéke 11 évet el nem érő szabadságvesztés. A bűnösségi körülmények között az enyhítő körülmények túlnyomó többségben vannak. A vádlott eshetőleges ölési szándékkal cselekedett. Így esetében a középmértéktől lefele egy évvel eltérő szabadságvesztés kiszabása nem tekinthető olyan enyhének,

hogy annak lényeges súlyosítása lenne indokolt.

Osztotta az ítélőtábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó rendelkezés miatt enyhébb a vádlott számára.

A Btk. 35. § (1) bekezdése és az 1978. évi IV. törvény 45. § (1) bekezdése megfogalmazásában is szerepel a szabadságvesztést **szab ki** kitétel. Ez a megfogalmazás az ítélőtábla 2014. március 11. napján tartott bírói tanácskozáson kialakított álláspontja szerint nem indokolja a korábbi szövegezési gyakorlat megváltoztatását, mivel az 1978. évi IV. törvény hatálya alatt is - az akkori törvényi megfogalmazás ellenére - az „ítéli” kifejezést használták a bíróságok. Ezért a vádlottat szabadságvesztésre **ítéltnek** tekintette.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályok közül tévesen hivatkozott a Btk. 85. § (1) - (3) bekezdésére, mivel az a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozik, a halmazati büntetéskiszabásra vonatkozó jogszabályi rendelkezés helyesen Btk. 81. § (1) - (3) bekezdés.

Az elsőfokú bíróság elmulasztott hivatkozni a bűnjelként lefoglalt CD lemezek iratokhoz csatolása kapcsán a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 11. § (3) bekezdésére, melyet az ítélőtábla ezúton pótol.

Az elsőfokú bíróság a vádlott személyi adatai között feltüntette a fogvatartás helyét.

A Be. 258. § (2) bekezdés b) pontja értelmében az ítélet és az ügydöntő végzés rendelkező része tartalmazza a vádlott nevét és személyi adatait. A terhelt fogvatartásának helye nem tartozik a vádlott személyi adatai közé.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a vádlott személyi adatai közül mellőzte annak megjelölését.

A Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Szeged, 2014. június 17.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.153/2014/6. számú végzése és a Kecskeméti Törvényszék 1.B.418/2013/13. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon **jogerős és végrehajtható.**

Szeged, 2014. június 17.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke